

KSIĘSTWO WARSZAWSKIE

ELŻBIETA
PAPROCKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii w szkole ponadpodstawowej w zakresie rozszerzonym

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Beata Falkowska
Jadwiga Iwanowska
Jan Bielecki
Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat:

Księstwo Warszawskie

Klasa/czas trwania:

II/90 minut

Cele

Uczeń:

- omawia genezę Księstwa Warszawskiego;
- charakteryzuje ustrój Księstwa Warszawskiego, jego sytuację gospodarczą i wysiłek militarny;
- omawia przebieg wojny w 1809 na ziemiach polskich i działalność ks. J. Poniatowskiego;
- ocenia stosunek Napoleona do sprawy polskiej.

Metody/techniki/formy pracy:

- dyskusja punktowana.

Środki dydaktyczne:

- podręcznik;
- źródła.

Opis przebiegu lekcji:

1. Podczas rozmowy kierowanej uczniowie przypominają dzieje Legionów Polskich we Włoszech oraz przebieg wojen z III i IV koalicją antyfrancuską.
2. Następnie nauczyciel dzieli klasa na grupy:

Grupa I

Na podstawie podręcznika oraz źródła przedstawie okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego.

Grupa II

Na podstawie podręcznika oraz źródła przedstawie zasady ustroju Ks. Warszawskiego (źródło fragment konstytucji Ks. Warszawskiego).

Grupa III

Na podstawie podręcznika oraz źródeł przedstawie sytuację gospodarczą Ks. Warszawskiego. Wyjaśnijcie pojęcie sumy bajońskie: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Przykladowe_arkusze/2015/historia_PR/historia_PR_A1.pdf.

Grupa IV

Na podstawie podręcznika przedstawcie przebieg wojny 1809 r. na ziemiach polskich oraz jej znaczenie dla dziejów Ks. Warszawskiego.

Grupa V

Na podstawie informacji z podręcznika przedstawcie biogram ks. Józefa Poniatowskiego. Po upływie wyznaczonego czasu (15 minut) przedstawiciele grup przedstawiają efekty pracy.

3. Na kolejną lekcję uczniowie przygotowują się do dyskusji: Czy Napoleon spełnił nadzieje Polaków czy cynicznie je wykorzystał? Oceń znaczenie epoki napoleońskiej dla podtrzymania polskiej tożsamości narodowej.

Praca domowa:

Wykonaj zadania i zapoznaj się z tekstem, który będzie mottem dyskusji:

- zadanie 9:
https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Arkusze_egzaminacyjne/2014/historia_PR_A1.pdf;
- zadanie 22: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Arkusze_egzaminacyjne/2012/maj/hist/historia_pr.pdf;
- materiały pomocnicze dla uczniów niedowidzących:
<https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/957966,Ksiazka-Jozef-Poniatowski-%E2%80%93-polegly-w-Bitwie-Narodow>;
- audycja o ustroju Ks. Warszawskiego:
<https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/1472046,Ksiestwo-Warszawskie-panstwo-kompromisowe>

Jako wcielenie Zachodu i jego wobec nas polityki Napoleon wyrażał polskie – najczęściej zawiedzione – nadzieje i kompleksy. Miło było powtarzać, że kawaleria, że najwierniejsi z wiernych, że Somosierra i jedyny marszałek cudzoziemiec (Poniatowski). Wciąż jednak pojawiało się klasyczne pytanie: czy byliśmy tylko mięsem armatnim, fantastami zapatrzonymi w cudzoziemską gwiazdę i zsyłanymi na kolejne Santo Domingo, czy też przeżyliśmy wielki zryw narodowy, który, choć nie mógł się udać, Napoleonowi zawdzięczał swoje europejskie echo i uznanie istnienia narodu polskiego w XIX-wiecznej Europie?

A. Nieuważny, *My z Napoleonem*

Komentarz metodyczny

Podstawa programowa w zakresie rozszerzonym zakłada, że uczeń będzie umiał ocenić stosunek Napoleona do sprawy polskiej i ocenić działalność Ks. Józefa Poniatowskiego. Należy więc stworzyć taką sytuację dydaktyczną, w której uczeń będzie mógł zdobyć tę umiejętność. W dyskusji punktowanej bierze udział 5–6 uczniów, pozostała część klasy również ją ocenia wg przedstawionego przez nauczyciela schematu.